

V Přelouči se od ledna do května koná výstava o spolkovém životě ve městě v letech 1860-1950

Od ledna do května 2026 je ve výstavním sále Kulturního a informačního centra města Přelouče otevřena výstava Spolkový život v Přelouči v letech 1860-1950, která si klade za cíl seznámit zájemce se stručnou historií zhruba čtyřiceti spolků, které v našem městě za 90 let vznikly. Zajímavé je uvědomit si, že v roce 1900 žilo ve městě asi 3450 lidí a roku 1950 4370 obyvatel.

První české národní spolky vznikaly v Rakousku (Rakousku-Uhersku) po vydání Říjnového diplomu roku 1860. Tehdy se také začal rozvíjet občanský život v podobě, v jaké jej známe dnes.

První spolky v Přelouči vznikaly po roce 1861, ale větší vytrvalost měly až organizace vzniklé v 70. letech 19. století a později. Ze starších dodnes fungují dobrovolní hasiči (letos slaví 150 let činnosti!) či Sokol (více jak 135 let, ale s nedobrovolnými přestávkami). Dlouhou činnost vykazuje po roce 1900 vzniklý spolek včelařů, fotbalový, tenisový či Orel. Zlatá éra spolků byla 20. léta 20. století – v té době vznikl například dodnes existující Skaut, pěvecký sbor Foerster, Klub (československých) turistů, spolek rybářský a chovatelé drobného zvířectva. Mnoho organizací mělo kratší či velmi krátký život, ale výrazně přispěly ke společenskému životu ve městě. Zásadní vliv a význam měla Občanská beseda, která rozvíjela kulturu v Přelouči asi 80 let.

Velkou ranou byly pro spolky války (prusko-rakouská, první světová), zvláště po druhé světové válce se pak již řada spolků neobnovila. Po tzv. Vítězném únoru a zvláště po vydání nového zákona roku 1951 fungovala spolková činnost již na jiné bázi. Některé předúnorové spolky obnovily činnost po roce 1990.

Na výstavě jsou vidění (až na drobné výjimky) pouze exponáty ze sbírek Městského muzea v Přelouči. Jedná se zejména o různé tisky (plakáty, programy, pozvánky, notový materiál, korespondence), fotografie, odznaky, diplomy, ale i velké prapory. Zajímavé jsou například stanovy Zábavního spolku (1872), zpěvník studentů z přelomu 19. a 20. století, dokumentace činnosti Klubu velocipedistů, šátek z 10. všesokolského sletu (1938) a samozřejmě nechybí ukázka z historické výstroje dobrovolných hasičů. Celkem je vystaveno téměř 80 exponátů, mnoho z nich je k vidění vůbec poprvé nebo po mnoha desítkách let. Na dvou panelech si návštěvník může přečíst stručné medailonky o jednotlivých spolcích.

Výstava je otevřena od 19. ledna do 30. května v budově Kulturního a informačního centra města Přelouče (Masarykovo náměstí 26) v pracovní době KICMP. Vstupné je 50 Kč za dospělého, děti do 10 let mají vstup zdarma. V rámci vstupného je možné navštívit ještě (Ne)stálou expozici ze sbírek Městského muzea v Přelouči a stálou panelovou výstavu Přeloučský rodák František Filipovský.

Kontakt na autora výstavy:

Mgr. Matěj Pešta, správce muzejních sbírek, Kulturní a informační centrum města Přelouče
Masarykovo náměstí 26, Přelouč

Mobil: +420 731 697 085

Pevná linka: +420 464 608 934

muzeum@kicmp.cz

<https://www.facebook.com/muzeumprelouc/>